

Nr 273.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till medicinalstyrelsen och statens farmaceutiska laboratorium för budgetåret 1943/44 m. m.; given Stockholms slott den 7 maj 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 88, 89, 97 och 98 föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag beräkna

dels till medicinalstyrelsen: avlöningar 705,000 kronor,

dels till medicinalstyrelsen: omkostnader 120,000 kronor,

dels till statens farmaceutiska laboratorium: avlöningar 99,400 kronor,

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 1 saml. Nr 273.

dels ock till statens farmaceutiska laboratorium: omkostnader 30,000 kronor.

Jag anhåller nu att till fortsatt behandling få upptaga hithörande spörsmål.

I. Fråga om ändrad organisation av den s. k. specialitetskontrollen.

I skrivelse den 3 mars 1942 framlade medicinalstyrelsen — under hänvisning till att inflytande avgifter för specialitetskontrollen avsevärt understege kostnaderna för kontrollens utövande — förslag till ändrade avgifter för denna kontroll. Vid remissbehandlingen av förslaget ifrågasattes, bland annat, huruvida specialitetskontrollen för närvarande vore tillfredsställande organiserad, samt framfördes krav på en utredning härom, innan en eventuell höjning av avgifterna för kontrollen vidtoges.

Med anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t den 30 juni 1942 åt medicinalstyrelseutredningen att verkställa utredning och avgiva förslag rörande de lämpligaste anordningarna för kontroll av farmaceutiska specialiteter. I skrivelse den 16 februari 1943 har *medicinalstyrelseutredningen* redogjort för resultatet av sin undersökning samt framlagt förslag till viss ändrad organisation av kontrollen.

Förslaget går i huvudsak ut på att de göromål beträffande specialitetskontrollen, som nu åvila medicinalstyrelsens specialitetsavdelning, skulle överflyttas på statens farmaceutiska laboratorium samt att föredragningssskyldigheten beträffande specialitetsärendena skulle övertagas av föreståndaren för den biologiska avdelningen. Vidare skulle för biträde med specialitetsärendenas beredning inom statens farmaceutiska laboratorium inrättas dels en notariebefattning i lönegraden Eo 21, dels ock en befattning såsom vetenskaplig assistent med ett arvode av 5,900 kronor för år, varjämte en å laboratoriet befintlig ordinarie kontorsbiträdesbefattning skulle förändras till kanslibiträdesbefattning.

Vid bifall härtill har medicinalstyrelseutredningen räknat med att nuvarande föredraganden för specialitetsärenden (byråassistent i lönegrad Eo 24) och en amanuens skulle tagas i anspråk för apoteksbyrån i övrigt, beträffande vilken krav på permanent utökning av arbetskraften föreligger. En befattning som apotekarassistent å beredskapsstat, en amanuensbefattning och e. o. kontorsbiträdesbefattning beräknas vidare kunna indragas.

Emellertid har medicinalstyrelseutredningen, som i ärendet samrått med en representant för den svenska farmaceutiska industrien, specialitetsnämnden och föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium, framhållit, att under utredningens gång erinringar i flera hänseenden framkommit mot gällande bestämmelser angående handeln med farmaceutiska specialiteter. Särskilt hade kritiken riktat sig mot att specialitetskungörelsen tillåte registrering av preparat med samma eller likvärdig sammansättning under olika namn, vilken möjlighet i stor utsträckning utnyttjats av läkemedelsfirmorna

och därigenom skapat besvärande förvirring å läkemedelsmarknaden. Även om man genom en strängare tillämpning av specialitetskungörelsen skulle i viss mån kunna åstadkomma en begränsning i förevarande hänseende, funne utredningen en tillfredsställande ordning på detta område icke kunna åvägabringas utan skärpning av kungörelsens bestämmelser. Skäl föreläge att även ur andra synpunkter verkställa en översyn av specialitetskungörelsen i syfte att begränsa antalet specialiteter. Därigenom skulle bland annat en minskning på längre sikt av det med kontrollen förenade arbetet kunna påräknas. En dylik översyn kunde emellertid icke företagas utan ingående undersökningar i skilda avseenden, bland annat i fråga om de ekonomiska konsekvenserna för läkemedelsindustrien och apoteksorganisationen. Medicinalstyrelseutredningen hade därför begränsat sig till att med utgångspunkt från gällande bestämmelser angående kontrollens omfattning och huvudsakliga innebörd pröva möjligheterna för en förenkling av det nuvarande kontrollförfarandet.

Vid den *remissbehandling* av förslaget, som ägt rum, har medicinalstyrelsen bestämt motsatt sig den föreslagna omändringen av specialitetskontrollens organisation, framför allt av det skälet att den nya ordningen icke skulle innebära tillfredsställande garantier för att de administrativa synpunkterna på specialitetskontrollen bleve vederbörligen beaktade. Styrelsen har jämväl betonat, att den stora arbetsbalans, som tidigare förefunnits i fråga om specialitetsärendena, numera praktiskt taget avarbetats, varför ärendenas handläggning hädanefter icke skulle komma att taga längre tid i anspråk än ärendenas natur och den tekniska utredningen påkallade. Styrelsen har emellertid samtidigt framlagt ett mera begränsat förslag i syfte att förenkla nuvarande handläggning av specialitetsärendena, vilket förslag dock ej beräknas kunna nämnvärt påverka personalbehovet. Härjämte har styrelsen starkt understrukit behovet av en allmän översyn av specialitetskungörelsen.

I övriga yttranden har medicinalstyrelseutredningens organisationsförslag med större eller mindre jämkningar tillstyrkts men samtidigt har, särskilt från apotekarhåll, betonats angelägenheten av att en skärpning av specialitetskungörelsen komme till stånd i syfte att åvägabringa en sanering beträffande specialiteternas benämning. Från den kemiska och farmaceutiska industriens sida har hävdats, att en översyn av specialitetskungörelsen, som toge sikte på en reglering av specialiteternas benämning eller en begränsning av antalet specialiteter, vore av väsentlig ekonomisk innebörd för såväl läkemedelsindustrien som apoteken och därför måste taga hänsyn till hithörande problem i hela dess vidd, innebärande jämväl en omprövning av medicinaltaxegrunderna samt arbetsfördelningen mellan fabrik och apotek.

Till frågan om en översyn av specialitetslagstiftningen är jag med hänsyn till dess antydda konsekvenser icke beredd att nu taga ställning. Det synes mig vid sådant förhållande lämpligt att med prövning av frågan om specialitetskontrollens organisation ävenledes tills vidare anstår, helst som nå-

*Departement-
chefen.*

gon besparing av större betydelse icke torde stå att vinna med ett genomförande av medicinalstyrelseutredningens förslag. Till denna min ståndpunkt bidrager jämväl den omständigheten, att i samband med den utvidgning av tandläkarinstitutet, som föreslagits i Kungl. Maj:ts proposition nr 214 till innevarande års riksdag, fråga uppkommit om överflyttande tills vidare av statens rättskemiska laboratorium till vissa av de lokaler, som nu disponeras av statens farmaceutiska laboratorium. Genom en dylik överflyttning kunna svårigheter förväntas uppkomma att tillgodose det utrymmesbehov, som den ifrågasatta ökningen av farmaceutiska laboratoriets personal kan medföra. Då en höjning av avgifterna för kontrollen av de farmaceutiska specialiteterna i nuvarande läge torde böra undvikas, påkallar ej heller avgiftsfrågan ett omedelbart ställningstagande till organisationsförslaget. Jag utgår därför i det följande från att vid beräkningen av anslagsbehovet för medicinalstyrelsen och statens farmaceutiska laboratorium under nästa budgetår nuvarande organisation beträffande specialitetskontrollen skall i allt väsentligt bibehållas oförändrad. I anslutning till vad medicinalstyrelsen i ärendet anfört vill jag dock tillägga, att denna min ståndpunkt givetvis icke avser att lägga hinder i vägen för vidtagande av sådana förenklingar med avseende å kontrollförfarandet, som kunna befinnas möjliga inom ramen för gällande bestämmelser och organisation.

II. Medicinalstyrelsen: Avlöningar: förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42	685,000	691,322
1942/43	705,000	—
1943/44 (förslag)	732,000	—

Kungl. Maj:t har den 24 april 1942 fastställt av riksdagen godkänd personalförteckning för medicinalstyrelsen, vilken finnes intagen i statsliggaren för innevarande budgetår, sid. 234.

Vidare har Kungl. Maj:t samma dag fastställt följande av riksdagen godkända avlöningsstat för styrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 313,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 80,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 235,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 77,000

Summa förslagsanslag kronor 705,000.

I skrivelse den 31 augusti 1942 har *medicinalstyrelsen* framlagt förslag rörande medelsbehovet för nästa budgetår.

Styrelsen erinrar inledningsvis dels om den av medicinalstyrelseutredningen bedrivna utredningen angående styrelsens organisation, dels ock om att på initiativ av besparingsberedningen verkstälts en undersökning rörande möjligheterna att genom rationalisering nedbringa kostnaderna för styrelsens kontorsorganisation. Enär något förslag från dessa utredningar dittills icke framlagts, vore styrelsen ej i stånd att bedöma, i vad mån utredningarna kunde påverka anslagsbehovet för nästa budgetår. Vid uppskattningen av medelsbehovet för nästa budgetår hade styrelsen därför tillsvidare räknat med i stort sett oförändrade förhållanden. I visst hänseende, nämligen beträffande tandvårdsavdelningen, hade dock styrelsen funnit sig icke kunna uppskjuta framläggande av förslag, syftande till en förstärkning av arbetskrafterna å denna avdelning. Styrelsen anför härom följande.

För närvarande finnas å tandvårdsavdelningen anställda, förutom en tandläkare såsom byrådirektör och föredragande, en amanuens och ett extra ordinarie kontorsbiträde. Viss hjälp erhålles därjämte från beredskapsavdelningen med registrering av tandläkare, tandtekniker och tandsköterskepersonal.

Med folktandvårdens utveckling har arbetsbördan numera blivit så stor, att hela den dagliga arbetstiden för såväl föredraganden som amanuensen tages i anspråk för det löpande arbetet. Den del av avdelningens uppgift, som skulle bestå i att organisatoriskt förbereda och tillrättalägga folktandvårdens fortsatta utveckling, har därför måst alltmera eftersättas.

Det är givetvis icke möjligt att närmare angiva den mångfald av organisatoriska problem, vilka uppkomma inom ett riksomfattande system som folktandvården och vilka måste lösas enhetligt enligt direktiv från den centrala myndigheten. Här må endast betonas, att dylika frågor på grund av sina vittgående konsekvenser intaga en särställning med hänsyn till den tid och omsorg, som deras handläggning kräver.

Vidare må framhållas, att en för folktandvårdens rationella bedrivande synnerligen betydelsefull verksamhet, vilken förutsatts av såväl statens sjukvårdskommitté i dess förslag av år 1935 som av folktandvårdssakkunniga år 1937, är den centrala inspektionen från medicinalstyrelsens sida samt den därmed förknippade granskningen av tandvårdsinspektörernas till medicinalstyrelsen ingivna inspektionsrapporter och från distriktstandläkarna och huvudmännen inkommande årsberättelser. Denna del av verksamheten är för närvarande icke möjlig att upprätthålla med nuvarande organisation.

En annan del av den arbetsbörda, som åvilar tandvårdsavdelningen och som i detta sammanhang påkallar uppmärksamhet, är fullföljandet av vissa större utredningsuppdrag, som Kungl. Maj:t den 30 juni 1939 uppdragit åt styrelsen, avseende åtgärder till förebyggande av de vanligast förekommande tandsjukdomarnas utbredning samt för vinnande av erforderlig prövning och kontroll av tandvårdsmaterial. Dessa utredningsuppdrag kunna icke fullföljas utan förstärkning av nu tillgänglig arbetskraft. Slutligen må framhållas, att beredskapsärendena å tandvårdsavdelningen visa en bestämd tendens till ökning.

Erfarenheten har sålunda givit vid handen, att behov föreligger av en omedelbar utvidgning och effektivisering av folktandvårdens centrala förvaltningsorgan. I första hand erfordras en tandläkare på heltid med uppgift bland annat att granska tandvårdsinspektörernas inspektionsrapporter och huvudmännens årsberättelser samt biträda med fullföljandet av förenämnda utredningsuppdrag. Därjämte bör denne biträda med handläggningen av förekom-

mande beredskapsärenden. I avbidan på slutförandet av utredningen rörande medicinalstyrelsens organisation synes för ändamålet böra tillskapas en assistentbefattning med arvode, som dock torde få bestämmas till relativt högt belopp, om man till befattningen skall kunna förvärva en dugande kraft. Enligt styrelsens mening bör beloppet icke understiga 900 kronor för månad eller 10,800 kronor för år. Härjämte måste räknas med visst belopp för amanuenshjälp åt assistenten, ej understigande 2,500 kronor.

Med utgångspunkt från det anförda har styrelsen beräknat de olika anslagsposterna på följande sätt.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har styrelsen med beaktande av beräknade löneklassuppflyttningar och pensionsavdrag upptagit till 310,000 kronor. Härvid har styrelsen räknat med att en å övergångsstat uppförd sekreterare i lönegrad A 26 avgår med pension den 1 november 1942 och ersättes med en ordinarie sekreterare i 24 lönegraden.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har styrelsen uppräknat med 10,800 kronor, motsvarande arvodet till den föreslagna tandläkarassistenten. Med beaktande jämväl av belastningen för sistförflutna budgetår, vilken utgjorde 83,645 kronor, har posten höjts till 95,000 kronor.

Avlöningarna till den mera fast anställda övriga icke-ordinarie personalen ha för nästa budgetår beräknats till omkring 220,000 kronor. Härutöver har styrelsen räknat med dels 2,500 kronor till den föreslagna amanuenshjälpens å tandvårdsavdelningen, dels ock ett belopp av lägst 22,500 kronor till avlöningar åt vikarier och tillfälliga biträden under semester och sjukledighet. Sammanlagda utgifterna under denna anslagspost för nästa budgetår ha i enlighet härmed uppskattats till lägst 245,000 kronor.

För rörligt tillägg har beräknats ett till 80,000 kronor förhöjt belopp.

Styrelsens avlöningsanslag skulle alltså vid bifall till styrelsens förslag komma att i sin helhet uppgå till (310,000 + 95,000 + 245,000 + 80,000) 730,000 kronor eller 25,000 kronor mera än som anvisats för innevarande budgetår.

I skrivelse den 7 november 1942 har *medicinalstyrelsen* — under hänvisning till en av styrelsen i särskild skrivelse samma dag gjord framställning om beräkning av medel för att åvägabringa viss decentralisering av det statliga kastsjukebekämpandet — framhållit, att, därest nämnda framställning vunne statsmakternas bifall, handläggningen av ärendena rörande kastsjukebekämpandet lämpligen borde överflyttas från statens veterinärbakteriologiska anstalts kastsjukelaboratorium till medicinalstyrelsens veterinärbyrå. För detta ändamål borde en å kastsjukelaboratoriet anställd konsulent i lönegraden Eo 24 överflyttas till medicinalstyrelsen och där tjänstgöra såsom föredragande för kastsjukeärenden. För biträde vid förandet av erforderligt kortsystem m. m. beträffande kastsjukebekämpandet krävdes, att till

medicinalstyrelsen överflyttades jämväl en å laboratoriet nu befintlig kansli-biträdesbefattning.

Vid bifall härtill erfordrades dels en komplettering av styrelsens personalförteckning, dels ock en höjning av medicinalstyrelsens avlöningsstat med 14,000 kronor, därav 12,000 kronor belöpte å posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och 2,000 kronor å posten till rörligt tillägg. I enlighet härmed borde styrelsens avlöningsanslag för nästa budgetår upptagas med (730,000 + 14,000) 744,000 kronor.

Vidare har *medicinalstyrelsen* i skrivelse den 15 april 1943 — under åberopande av en vid skrivelsen fogad promemoria — gjort framställning om åtgärder i syfte att förbättra anställningsform och avlöningsförmåner för de förenade befattningarna såsom inspektör för sinnesslövrården och sekreterare i sinnessjuknämnden.

Styrelsen erinrar om att Kungl. Maj:ts förordnande för den nuvarande inspektören för sinnesslövrården, som samtidigt är sekreterare i sinnessjuknämnden, utgår den 30 juni 1943. Då sinnesslövrårdsinspektören hos medicinalstyrelsen anmält en önskan att, åtminstone under den närmaste tiden, icke ifrågakomma till nytt förordnande, hade styrelsen undersökt möjligheterna att finna en ersättare för den nuvarande innehavaren av de båda befattningarna. Därvid hade det visat sig, att det knappast torde gå att uppbringa kompetent person, som vore villig mottaga ett förordnande å de förenade befattningarna. Anledningen härtill vore, att för innehavaren av befattningarna såsom inspektör för sinnesslövrården och sekreterare i sinnessjuknämnden fastställts en anställningsform och avlöningsvillkor, som innebure väsentligt mindre förmåner än vad för befattningarna behörig person eljest kunde påräkna. Till belysande av detta förhållande anföres i promemorian följande.

Ehuru behörighetsvillkor för sinnesslövrårdsinspektören och sekreteraren i sinnessjuknämnden icke formellt fastställts, följer av arbetsuppgifternas natur att innehavare av dessa befattningar bör ha hög kompetens. Önskvärt vore, att såsom innehavare endast finge ifrågakomma den som förvärvat behörighet till överläkartjänst vid statens sinnessjukhus, och i varje fall kan icke lägre kompetens än vad som erfordras för en förste läkare vid statens sinnessjukhus godtagas. En sådan befattningshavare är ordinarie tjänsteman i lönegrad A 28.

Avlöningen i denna lönegrads lägsta löneklass utgår för närvarande i Stockholm med, inklusive rörligt tillägg och kristillägg, 14,358 kronor för helt år. Nästan undantagslöst kan en förste läkare vid sinnessjukhus påräkna extrainkomster — såsom verksläkare, för intyg och utlåtanden, för undervisning vid kurser och dylikt — sammanhängande med tjänsten, vilka med en försiktig uppskattning kunna sättas till 1,200 kronor för år. Semester äger tjänsteman i lönegrad A 28 åtnjuta under 35 dagar intill det år, under vilket han fyller 40 år, samt under 45 dagar från och med det fyrtionde levnadsåret.

Sekreteraren i sinnessjuknämnden uppbär arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, med 7,900 kronor för år och inspektören för sinnesslövrården arvode, likaledes bestämt av Kungl. Maj:t, med 5,200 kronor för år. Å dessa arvoden utgår ej rörligt eller annat tillägg, varför den sammanlagda årsavlöningen stannar vid 13,100 kronor. Möjligheterna till extrainkomster äro ytterst obe-

tydliga, i första hand till följd av omfattningen av den arbetsbörda, som åvilar innehavaren av de båda tjänsterna. Sekreteraren i sinnessjuknämnden åtnjuter semester under 30 dagar, medan inspektören för sinnesslövärderna icke är berättigad till semester. Föreskrifter om rätt till kostnadsfri sjukledighet och sjukvård m. m. saknas beträffande båda befattningarna.

I och för sig vore det med hänsyn till den arbetsbörda, som åvilar vardera befattningen, motiverat att inrätta två heltidstjänster. Då detta emellertid i nuläget knappast torde låta sig göra, synes den mindre tillfredsställande anordningen att ha de båda befattningarna förenade tills vidare böra bibehållas.

Med utgångspunkt härifrån torde till en början böra eftersträvas att tillförsäkra innehavaren av de förenade tjänsterna de förmåner i fråga om semester, sjukledighet, sjukvård m. m., vilka tillkomma förste läkare vid statens sinnessjukhus. Detta synes lämpligen böra ske genom att innehavaren beredes lön enligt löneplan C i civila avlöningsreglementet. Inspektören för sinnesslövärderna skulle i så fall kunna uppföras å personalförteckningen för medicinalstyrelsen, medan arvodet till sekreteraren i sinnessjuknämnden liksom hittills kunde upptagas å nämndens stat, varvid borde föreskrivas att arvodet skulle tillgodoföras medicinalstyrelsens avlöningsanslag.

Vid övervägande av inspektörstjänstens placering i lönegrad torde till en början böra framhållas, att inspektören för sinnesslövärderna icke har mindre maktpåliggande uppgifter än överinspektören för sinnessjukvårderna i riket. Med hänsyn till att den senare har att bevaka intressen för mer än 20,000 på anstalt intagna sjuka, medan inspektören för sinnesslövärderna har att bevaka intressen för i runt tal 10,000 på anstalt intagna sjuka, torde emellertid sinnesslöwärtsinspektören böra placeras ett steg lägre än överinspektören eller alltså i lönegrad C 5. För en dylik placering synes även tala det ovan angivna önskemålet att sinnesslöwärtsinspektören tillförsäkras minst motsvarande förmåner som en förste läkare vid statens sinnessjukhus. En jämförelse mellan vad en förste läkare, stationerad å I-ort, faktiskt kan påräkna och avlöningen till en tjänsteman i lönegrad C 5 ger vid handen, att den förre kan antagas förtjäna minst 15,558 kronor för år, medan avlöningen till den senare med nuvarande tillägg utgör 16,371 kronor för helt år. Pensionsavdrag ha här, liksom tidigare, ej tagits med i räkningen. En placering i lönegrad C 4 ger med motsvarande uträkning en årslön av 14,958 kronor eller mindre än vad en förste läkare kan påräkna.

Slutligen får jag anmäla, att från *besparingsberedningens delegation för organisationsundersökningar* med promemoria den 22 mars 1943 överlämnats en av delegationen under medverkan av vissa befattningshavare i medicinalstyrelsen verkställd utredning med förslag rörande rationalisering av kontorsorganisationen inom medicinalstyrelsen, varöver styrelsen den 12 februari 1943 avgivit yttrande.

Den verkställda utredningen har väsentligen utmynnat i *dels* åtskilliga smärre förslag till förenklingar och förbättringar i arbetet, vilka av medicinalstyrelsen i dess yttrande accepterats för genomförande omedelbart eller efter hand, i några fall på försök, *dels ock* vissa förslag, till vilka slutlig ståndpunkt icke ansetts böra tagas förrän resultaten av medicinalstyrelseutredningens arbete och utredningen rörande tandläkarinstitutets lokalfråga jämte därmed sammanhängande lokalförändringar för medicinalstyrelsens del framlagts. Den förra gruppen påkallar i detta sammanhang inga åtgärder från Kungl. Maj:ts sida, varför jag här förbigår densamma. Den senare grup-

pen innefattar förslag till 1) decentralisering av diarieföringen av inkommande handlingar från det nuvarande registratorskontoret till styrelsens olika byråer, 2) utvidgning av den nuvarande skrivcentralen och i samband därmed ändring av skrivcentralens lokaler och möblering, 3) överflyttning av bibliotekets skötsel å registratorn, 4) centralisering av kortföringen rörande smittsamma husdjurssjukdomar till styrelsens veterinärbyrå, samt 5) överflyttning av specialitetsärendenas handläggning till statens farmaceutiska laboratorium.

De under 1) och 2) upptagna förslagen stå såtillvida i inbördes sammanhang med varandra, att vissa befattningshavare å registratorskontoret avsetts skola överflyttas som diarie- och matrikelförare m. m. å styrelsens byråer, varigenom personal å byråerna skulle lösgöras för överflyttning till skrivcentralen. Beträffande veterinärbyrån, som i viss mån intager en särställning, beräknas ifrågavarande förslag kunna genomföras från och med den 1 januari 1944 under förutsättning att byråns veterinära tuberkulosavdelning lokalt sammanföres med byrån i övrigt. Det under 3) upptagna förslaget förutsätter, att registratorns nuvarande arbetsbörda lättas. Förslaget under 4) om centralisering av kortföringen rörande smittsamma husdjurssjukdomar avhänger av styrelsens ovanberörda förslag om överflyttning av kastsjukaärendenas handläggning från veterinärbakteriologiska anstalten till medicinalstyrelsen. Förslaget under 5) angående specialitetsärendenas handläggning överensstämmer i allt väsentligt med medicinalstyrelseutredningens i ämnet framlagda förslag.

Ett genomförande av samtliga ovanberörda förslag har beräknats kunna medföra en årlig besparing av omkring 35,000 kronor. Praktiskt taget hela detta belopp hänför sig till förslagen under 1)—3) och 5). Häremot beräknas svara dels engångsutgifter för vissa lokaländringar samt anskaffande av möbler, register och blanketter m. m. till ett belopp av omkring 12,000 kronor dels ock en årlig merkostnad för material av cirka 700 kronor. Anskaffningskostnaderna för ett centralregister för smittsamma husdjurssjukdomar, omfattande landets cirka 300,000 djurbesättningar, uppskattas till 25,000 kronor för första året och beräknas därefter successivt stiga till minst 35,000 kronor.

Vad först angår tandvårdsavdelningen synes mig styrelsens framställning giva vid handen, att en förstärkning av avdelningens arbetskrafter är av behovet påkallad. Utöver vad styrelsen anfört till stöd härför må framhållas, att det är min avsikt att föreslå proposition till innevarande års riksdag, innefattande särskilda åtgärder i syfte att underlätta rekryteringen av tandläkare till folktandvårdspoliklinikerna. Skulle de förslag härutinnan, som jag ämnar framlägga, vinna statsmakternas bifall, kommer arbetsbördan för medicinalstyrelsens tandvårdsavdelning att ytterligare ökas. Jag anser mig därför böra tillstyrka medicinalstyrelsens framställning om anvisande av medel för anställande vid tandvårdsavdelningen av en tandläkarassistent mot arvode samt en halvtidsamanuens. Assistentens arvode torde böra bestämmas till *Departements-
chefen.*

högst 900 kronor för månad. Då emellertid ifrågavarande assistentbefattning delvis kan sägas vara betingad av den alltmer ökade arbetsbelastning, som beredskapsärendenas handläggning medför, synes det lämpligt, att arvodet för assistenten tills vidare bestrides från anslaget till medicinalstyrelsens beredskapsorganisation. Jag återkommer härtill i annat sammanhang.

Beträffande den av styrelsen väckta frågan om anställningsformen och avlöningsförmånerna för de förenade befattningarna som inspektör för sinnesslövården och sekreterare i sinnessjuknämnden vill jag erinra, att denna fråga varit föremål för behandling senast i 1941 års statsverksproposition. I likhet med sinnessjuknämnden och medicinalstyrelsen fann jag därvid rimligt, att ifrågavarande befattningar förenades med sådana löneförmåner, att de i allt väsentligt kunde jämföras med en förste läkarbefattning vid statens sinnessjukhus. Häremot hade riksdagen intet att erinra. I anslutning härtill bestämdes arvodet för sinnesslövårdsinspektörsbefattningen till 5,000 kronor och arvodet till sinnessjuknämndens sekreterare, som därtills varit förenat med dyrtidstillägg, till 7,600 kronor eller alltså till sammanlagt 12,600 kronor, motsvarande i avrundat tal lön jämte rörligt tillägg i lönegrad A 28, lägsta löneklassen, i dyrortsgrupp I. Sedermera hava arvodena såsom kompensation för de ökade levnadsomkostnaderna höjts med respektive 200 och 300 kronor, varför den sammanlagda ersättningen för dessa befattningar för närvarande utgör 13,100 kronor.

Att i nuvarande läge för hithörande arbetsuppgifter tillskapa en befattning å löneplan C i civila avlöningsreglementet torde icke böra ifrågakomma. Däremot finner jag — mot bakgrunden av vad i ärendet förekommit — skäligt, att de sammanlagda löneförmånerna för de förenade befattningarna så förbättras, att likställighet i möjligaste mån uppnås med förste läkarbefattning vid statens sinnessjukhus i dyrortsgrupp I. I enlighet härmed och för att möjliggöra ett icke alltför begränsat urval vid befattningarnas tillsättande förordar jag, att arvodet till sinnesslövårdsinspektören höjes till 7,000 kronor, varigenom den sammanlagda ersättningen för ifrågavarande båda befattningar skulle uppgå till $(7,000 + 7,900)$ 14,900 kronor. Därjämte torde bestämmelser böra meddelas, som tillförsäkra innehavaren av dessa befattningar samma förmåner med avseende å semester och sjukledighet, som tillkomma förste läkare vid statens sinnessjukhus. Med en definitiv reglering av nu berörda befattningar torde böra anstå till dess medicinalstyrelseutredningen, som torde komma att ägna även denna sida av medicinalväsendets ledning erforderlig uppmärksamhet, framlagt sitt förslag.

Den av medicinalstyrelsen berörda frågan om handläggningen av ärenden rörande kastsjukebekämpandet har upptagits till behandling i Kungl. Maj:ts proposition nr 129 till årets riksdag angående omorganisation av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m. Däri har bland annat föreslagits, att från anstaltens till medicinalstyrelsens stat skulle från och med den 1 januari 1944 överflyttas en konsulent i lönegrad Eo 24 och ett kanslibiträde i lönegrad Eo 7. Jag räknar därför i det följande med att en sådan omflyttning skall komma till stånd.

Vad slutligen angår de av besparingsberedningens delegation för organisationsundersökningar framlagda förslagen rörande rationalisering av medicinalstyrelsens kontorsorganisation delar jag delegationens och medicinalstyrelsens uppfattning, att med prövningen av förenämnda under 1)–5) upptagna förslag bör tills vidare anstå. Beträffande veterinärbyrån torde dock förslagen om decentralisering av diarieföringen och centralisering av skrivarbetet böra försöksvis genomföras från och med den 1 januari 1944. Jag förutsätter vidare att, därest propositionen nr 129 i förut angiven del av riksdagen bifalles, frågan om uppläggande av ett centralregister för smittsamma husdjursjukdomar ägnas fortsatt uppmärksamhet av medicinalstyrelsen.

Från nu angivna utgångspunkter torde medicinalstyrelsens avlöningsanslag böra för nästa budgetår beräknas sålunda.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän bör enligt styrelsens förslag upptagas till 310,000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, bör i första hand uppräknas med 1,800 kronor, motsvarande den förordade höjningen av sinnesslövrådsinspektörens arvode. Därjämte torde en uppräknings böra ske med hänsyn till utgifterna för vetenskapliga rådet. Delposten härför, som tidigare varit upptagen med 22,000 kronor, sänktes för innevarande budgetår i anslutning till belastningen för budgetåret 1940/41 till 13,300 kronor. Denna beräkning har emellertid visat sig icke hålla, i det att medicinalstyrelsen i skrivelse den 9 februari 1943 sett sig nödsakad att göra framställning om förstärkning av posten med 8,700 kronor eller till samma belopp som förut avsetts för ändamålet. Jag förordar, att delposten för nästa budgetår beräknas till 20,000 kronor. Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde vid bifall till vad jag sålunda förordat böra uppföras med (80,000 + 1,800 + 6,700) 88,500 kronor.

Kostnaden för avlöningar till den mera fast anställda övriga icke-ordinarie personalen har styrelsen beräknat till omkring 220,000 kronor. Härtill torde böra läggas ett belopp av 9,000 kronor, motsvarande lönen för halvt år till en e. o. konsulent i lönegrad Eo 24 och ett e. o. kansli-biträde samt för helt år till en halvtidsamanuens. För vikarier och tillfälliga biträden under semester och sjukledigheter torde med någon avrundning av medicinalstyrelsens förslag böra beräknas ett belopp av 23,000 kronor. Posten skulle därmed komma att uppgå till 252,000 kronor. Jag vill erinra om att Kungl. Maj:t i proposition nr 163 måst äska en förstärkning av ifrågasvarande anslagspost för innevarande budgetår med 23,000 kronor, vilket äskande också av riksdagen bifallits.

Slutligen torde till rörligt tillägg böra avses ett belopp av 81,500 kronor.

Enligt dessa beräkningar skulle medicinalstyrelsens avlöningsanslag för nästa budgetår komma att uppföras med (310,000 + 88,500 + 252,000 + 81,500) 732,000 kronor.

Härjämte torde styrelsens personalförteckning böra kompletteras genom upptagande av en befattning som e. o. konsulent i lönegrad Eo 24, varjämte befattningen som sekreterare i lönegrad A 26 å övergångsstat torde böra utgå.

III. Medicinalstyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42	128,000	167,100
1942/43	120,000	—
1943/44 (förslag)	131,000	—

Den 24 april 1942 har Kungl. Maj:t fastställt följande omkostnadsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1942/43:

Omkostnadsstat.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	3,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	25,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	82,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	25,000
		<hr/>
Summa kronor		135,000.

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer, <i>förslagsvis</i>	kronor	15,000
Nettoutgift kronor		120,000.

I skrivelse den 31 augusti 1942 har *medicinalstyrelsen* framlagt förslag rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål under nästa budgetår.

Styrelsen har därvid framhållit, att man vid bedömandet av medelsbehovet för nästa budgetår torde böra räkna med att från ifrågavarande anslag alljämt skola i viss omfattning bestridas de med styrelsens beredskapsorganisation förenade omkostnaderna.

Utgifterna under anslaget för budgetåret 1941/42 hava, enligt vad styrelsen upplyst, utgjort för sjukvård m. m. 2,892 kronor, för resor 24,308 kronor och för expenser 113,532 kronor, varav 13,773 kronor för bränsle, lyse och vatten samt 99,759 kronor för övriga expenser. I sistnämnda post ingå resterande räkningar från föregående budgetår å tillhoppa omkring 15,000 kronor. Å posten till publikationstryck har belastningen utgjort 41,300 kronor, av vilket belopp emellertid 16,067 kronor avse kostnader för två jämlikt Kungl. Maj:ts särskilda bemyndiganden tryckta publikationer. Inkomsten av under budgetåret försålda publikationer har uppgått till 14,404 kronor.

För budgetåret 1943/44 har styrelsen räknat med oförändrat belopp till sjukvård m. m. eller 3,000 kronor.

I fråga om reseersättningarna har styrelsen framhållit, att en fortsatt begränsning av befattningshavarnas resor enligt styrelsens uppfattning

icke kunde undgå att inverka menligt å styrelsens verksamhet. En höjning av denna delpost med 5,000 kronor har styrelsen därför ansett i hög grad önskvärd. Anslagsposten har därför upptagits med 30,000 kronor.

Posten till *expenser* har styrelsen ävenledes föreslagit höjd. Delposten till bränsle, lyse och vatten har styrelsen därvid i anslutning till belastningen för sistförflutna budgetår upptagit till 15,000 kronor eller 5,000 kronor mera än som för innevarande budgetår beräknats för ändamålet, medan delposten till övriga *expenser* uppräknats från 72,000 kronor till 85,000 kronor. Anslagsposten skulle vid bifall härtill bli (15,000 + 85,000) 100,000 kronor.

Posten till *publikationstryck* slutligen föreslås upptagen till samma belopp som för innevarande budgetår eller 25,000 kronor, vilket belopp beräknas i huvudsak täcka de vanliga utgifterna under posten.

I enlighet med vad sålunda anförts har styrelsen, som uppskattat inkomsten av försålda publikationer till samma belopp som för innevarande budgetår, beräknat anslaget för nästa budgetår till (3,000 + 30,000 + 100,000 + 25,000 — 15,000) 143,000 kronor.

Styrelsens beräkning av posterna till *sjukvård* m. m. giver mig icke anledning till erinran. Posten torde alltså böra upptagas med 3,000 kronor. *Departements-
chefen.*

Vad angår posten till *reseersättningar* vill jag nämna, att enligt av styrelsen i skrivelse den 9 februari 1943 lämnade uppgifter kostnaderna under posten till reseersättningar för innevarande budgetår kan beräknas uppgå till omkring 38,000 kronor, delvis beroende på förhållanden som kunna förväntas fortfara under nästa budgetår. Med beaktande härav torde en höjning av denna post böra företagas, förslagsvis med 3,000 kronor till 28,000 kronor.

Beträffande posten till *expenser* synes mig tillräcklig anledning icke föreligga att för bränsle, lyse och vatten räkna med högre belopp än 10,000 kronor. En höjning av delposten till övriga *expenser* torde däremot icke kunna undvikas. Jag vill härutinnan hänvisa till att utgifterna under denna delpost för sistförflutna budgetår, fränsett visst engångsbelopp, uppgått till 85,000 kronor samt att motsvarande utgifter för innevarande budgetår enligt av styrelsen i skrivelse den 4 maj 1943 gjorda beräkningar kan väntas uppgå till 87,000 kronor. Jag anser mig under sådana förhållanden böra förorda, att denna post för nästa budgetår icke upptages till lägre belopp än 80,000 kronor. Posten skulle alltså i sin helhet komma att uppföras med 90,000 kronor.

Posten till *publikationstryck* torde i enlighet med styrelsens förslag böra upptagas med oförändrat belopp eller 25,000 kronor.

Då jag intet har att erinra mot styrelsens uppskattning av inkomsterna av försålda publikationer, skulle styrelsens omkostnadsstat enligt min beräkning komma att för nästa budgetår upptaga följande poster:

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	3,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	28,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	90,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	25,000
Summa kronor		146,000.

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer, <i>förslagsvis</i>	kronor	15,000
Nettoutgift kronor		131,000.

IV. Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar, *förslagsanslag*.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42	97,800	95,492
1942/43	99,400	—
1943/44 (<i>förslag</i>).....	103,700	—

Kungl. Maj:t har den 5 maj 1939 fastställt av riksdagen godkänd personalförteckning för statens farmaceutiska laboratorium, vilken finnes återgiven i statsliggaren för innevarande budgetår sid. 243.

Vidare har Kungl. Maj:t den 24 april 1942 fastställt följande av riksdagen godkända avlöningsstat för laboratoriet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43.

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	43,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	32,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	14,700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9,000
Summa förslagsanslag kronor		99,400.

Av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må ett belopp av högst 1,200 kronor tagas i anspråk för utförande genom tillfälligt anlitaad personal av kliniska och radiologiska undersökningar av läkemedel.

Med skrivelse den 31 augusti 1942 har medicinalstyrelsen överlämnat ett av *föreståndaren för laboratoriet H. Rydin* uppgjort förslag rörande anslagsberäkningen för nästa budgetår. I förslaget hemställes, att anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän uppföres med 43,300 kronor, att anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, upptages med oförändrat belopp, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppdelas i två delposter, en å 16,000 kronor till avlöningar till e. o. befattningshavare, vikarier m. m. och en å 3,000 kro-

nor till ersättningar för kliniska provningar utom laboratoriet, samt att posten till rörligt tillägg uppföres med oförändrat belopp. Anslaget skulle i enlighet härmed uppgå till 104,000 kronor.

Föreståndaren erinrar om att från anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal avlönas, bland andra, en djurskötare, vilken alltsedan den 1 juli 1939 varit anställd vid laboratoriet såsom extra tjänsteman i 4 lönegraden. Under framhållande av att erfarenheten ådagalagt, att behov föreligger av en permanent djurskötarebefattning vid laboratoriet, föreslår föreståndaren, att ifrågavarande befattningshavare uppflyttas till e. o. tjänsteman i 5 lönegraden.

Beträffande den i förslaget upptagna delposten till kliniska provningar framhåller föreståndaren, att bland de läkemedel, som prövas kliniskt, ingå framför allt preparaten mot pernicios anämi, för vilken ingen annan provningsform finnes. Vid nämnda sjukdom hade ifrågavarande läkemedel livsräddande betydelse. Genom brist på anslag hade ifrågavarande provningar endast kunnat utföras i mycket begränsad omfattning. I intet fall hade ännu, snart åtta år sedan specialitetskungörelsens ikraftträdande, någon undersökning i form av efterkontroll på i handeln förekommande förpackningar av dessa varor kunnat verkställas. Denna senare form av kontroll vore enligt laboratoriets uppfattning synnerligen viktig. Det måste därför anses minst lika betydelsefullt, att tillräckliga medel ställdes till förfogande för utförande av efterkontroll på de läkemedel, som erfordrade klinisk provning, som för kontrollverksamheten i övrigt.

Medicinalstyrelsen har för egen del föreslagit, att anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, upptagas med oförändrade belopp.

Styrelsen tillstyrker vidare, att posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppdelas i två delposter, vilka enligt styrelsens mening böra benämnas »Avlöningar till extra ordinarie och extra personal» samt »Arvoden för kliniska eller radiologiska undersökningar utom laboratoriet».

Beträffande den förra delposten konstaterar styrelsen — under hänvisning till en i skrivelsen gjord sammanställning — att avlöningarna till laboratoriets extra ordinarie och extra befattningshavare efter avdrag i förekommande fall av pensionsavgifter för närvarande belöpa sig till sammanlagt 14,934 kronor för år. Vidare framhålles, att innehavaren av en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden Eo 4 beräknas komma att under nästa budgetår åtnjuta lön enligt 4 löneklassen, innebärande en löneökning av 180 kronor för år räknat. Härjämte tillstyrker styrelsen föreståndarens förslag om förändring av djurskötarebefattningen till extra ordinarie befattning i 5 lönegraden. Styrelsen förmenar nämligen i likhet med föreståndaren, att en permanent djurskötarebefattning vid laboratoriet är oundgängligen erforderlig. Förändringen beräknas för budgetåret 1943/44 medföra en ökad kostnad av 213 kronor. Då det till vikariatsersättningar erforderliga beloppet sy-

nes styrelsen böra uppskattas till lägst 900 kronor, har styrelsen upptagit delposten till avlöningar till extra ordinarie och extra personal till (14,934 + 180 + 213 + 900) 16,227 kronor eller i runt tal 16,300 kronor.

Rörande delposten till kliniska och radiologiska undersökningar utom laboratoriet ansluter sig styrelsen till föreståndarens förslag om anvisande för ändamålet av ett belopp av lägst 3,000 kronor. Det synes styrelsen nämligen nödvändigt för utövändet av en betryggande läkemedelskontroll, att kliniska och radiologiska provningar av läkemedel må kunna verkställas i de fall, då tillförlitliga biologiska eller kemiska metoder icke stå till buds för utrönande av läkemedels beskaffenhet. På grund av brist på medel hade styrelsen ditills uppskjutit verkställandet av kliniska provningar i stor utsträckning och endast i trängande fall låtit utföra dylika. I detta sammanhang erinrar styrelsen därom, att kostnaderna för de kliniska och radiologiska provningarna realiter icke belastade statsverket, i det att tillverkarna av farmaceutiska specialiteter hade att för utförda dylika provningar erlægga en avgift, som helt täckte kostnaderna därför.

Anslagsposten till rörligt tillägg upptager styrelsen i likhet med innevarande budgetår till 9,000 kronor.

I enlighet härmed har det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår av styrelsen beräknats till (43,000 + 32,700 + 16,300 + 3,000 + 9,000) 104,000 kronor.

Slutligen vill jag nämna, att *besparingsberedningen* med skrivelse den 27 juni 1942 överlämnat en av särskild utredningsman utarbetad promemoria rörande statens farmaceutiska laboratorium. I denna promemoria, vars innehåll beredningen för egen del godkänt, har utredningsmannen som sin uppfattning framhållit, att samtliga befattningshavare vid laboratoriet synas vara erforderliga och fullt sysselsatta.

Departements-
chefen.

Med den ståndpunkt jag inledningsvis tagit till frågan om specialitetskontrollens ordnande kommer denna icke att påverka beräkningen av förevarande anslag för nästa budgetår.

Vid sådant förhållande torde posterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t böra upptagas med oförändrade belopp, respektive 43,000 och 32,700 kronor.

Vad angår posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal anser jag mig i nuvarande läge förhindrad att tillstyrka uppflyttning av den extra djurskötaren till extra-ordinarie befattningshavare i 5 lönegraden. Däremot finner jag mig böra förorda, att för nästa budgetår avses ett belopp av 3,000 kronor för kliniska och radiologiska provningar utom laboratoriet. Jag vill erinra om att hittills anvisade medel visat sig icke förslå för detta ändamål och att Kungl. Maj:t därför sett sig nödsakad att å tilläggsstat I för innevarande budgetår äska en förstärkning av denna anslagspost med 5,000 kronor. En uppdelning av anslagsposten, på sätt medicinalstyrelsen föreslagit, synes mig icke behöva ske, utan torde det vara tillfyllest att Kungl.

Maj:t, i samband med att avlöningsanslaget ställes till medicinalstyrelsens förfogande, meddelar sådana bestämmelser, att ett belopp av 3,000 kronor endast får användas för kliniska och radiologiska prövningar utom laboratoriet. Då jag i övrigt icke har något att erinra mot styrelsens beräkning av denna anslagspost, torde densamma bära för nästa budgetår upptagas med (16,000 + 3,000) 19,000 kronor.

Posten till rörligt tillägg torde bära uppföras med oförändrat belopp eller 9,000 kronor.

I enlighet härmed skulle anslaget i dess helhet för nästa budgetår uppgå till (43,000 + 32,700 + 19,000 + 9,000) 103,700 kronor.

V. Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42	30,000	31,450
1942/43	30,000	—
1943/44	33,500	—

Den 24 april 1942 har Kungl. Maj:t fastställt omkostnadsstat för statens farmaceutiska laboratorium, upptagande följande huvudposter:

1. Sjukvård m. m. <i>förslagsvis</i>	kronor	500
2. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	9,500
3. <i>Övriga utgifter, förslagsvis</i>	»	20,000

Summa kronor 30,000.

Beträffande omkostnadsstatens närmare utseende får jag hänvisa till statsliggaren för innevarande budgetår, sid. 243.

Med skrivelse den 31 augusti 1942 har medicinalstyrelsen överlämnat en av *föreståndaren för laboratoriet H. Rydin* gjord beräkning av medelsbehovet för laboratoriets omkostnader under nästa budgetår.

Föreståndaren har till sjukvård m. m. upptagit samma belopp som det för innevarande budgetår anvisade eller 500 kronor.

Till *expenser* har beräknats ett belopp av 11,500 kronor, varav 2,500 kronor avsetts till bränsle, lyse, gas och vatten, samt 9,000 kronor till övriga *expenser*. Belastningen å delposten uppgick för sistförflutna budgetår till i avrundat tal 11,000 kronor. Beträffande utgifterna för övriga *expenser* innebär detta en höjning med 2,000 kronor. Såsom skäl för höjningen har föreståndaren hänvisat till ett av medicinalstyrelsen under sistförflutna budgetår med civilförvaltningens personalförbund träffat kollektivavtal rörande städning av laboratoriets lokaler, varigenom en stegring av utgifterna för renhållning och städning med omkring 1,600 kronor kunde beräknas uppkomma. Härtill komme, att till diskning anvisade medel vore otillräckliga. För närvarande hade laboratoriet en diskerska, som tjänstgjorde omkring en och en halv timme per dag, för vilket hon uppbure ett arvode av 35 kronor för månad. Ehuru genomsnittligt 6 timmar dagligen krävdes för utförande av

hela arbetet med diskningen, vilket sålunda huvudsakligen verkställdes av laboratoriets för detta ändamål överkvalificerade personal och i mån av tillgång av oavlönade elever, inskränkte sig föreståndaren med hänsyn till rådande förhållanden till att föreslå, att en diskerska måtte anställas vid laboratoriet med en daglig arbetstid av 3 timmar och mot ett arvode av 1 krona per timme jämte dyrtidstillägg därå, motsvarande en merkostnad av omkring 600 kronor för år. Utgifterna för skrivmaterialier, telegram, telefon m. m., vilka jämväl bestredes från posten övriga expenser, syntes åter vid jämförelse med kostnadsfördelningen för sistförflutna budgetår genom rationaliseringsåtgärder och en viss standardsänkning kunna nedbringas med sammanlagt 300 kronor, varför merkostnaden skulle stanna vid 2,000 kronor.

Anslagsposten till övriga utgifter har föreståndaren sammanlagt beräknat till 25,000 kronor, vilket belopp med 5,000 kronor överstiger det för innevarande budgetår anvisade. Därvid har delposten till inköp och underhåll av djur föreslagits höjd med 2,000 kronor till 9,000 kronor på grund av de ytterligare prisstegringar på djur, som kunde förväntas inträda. Nettoutgifterna för ändamålet under budgetåret 1941/42 uppgingo till 8,824 kronor. Vidare har föreståndaren anfört, att prisstegringarna å förbrukningsartiklar i förening med det ökade experimentella arbetet vid laboratoriet nödvändiggjorde en höjning av delposten till dylika artiklar. Härtill komme, att medel från denna delpost använts för täckande av de senaste årens stora överskridanden av delposten till inköp och underhåll av djur. Behovet av komplettering av laboratoriets förbrukningsartiklar vore därför större än normalt. Med hänsyn härtill har föreståndaren föreslagit, att delposten till inköp av förbrukningsartiklar höjes från 7,500 kronor till 8,000 kronor. Delposten till diverse utgifter har däremot nedskrivits från 1,000 kronor till 500 kronor. Övriga delposter ha upptagits med oförändrade belopp.

Härutöver har föreståndaren hemställt, att för budgetåret 1943/44 ett belopp av 3,000 kronor måtte ställas till förfogande för vetenskaplig forskning och att för detta ändamål en ny delpost, förslagsvis benämnd »Vetenskaplig forskning», måtte upptagas under anslagsposten övriga utgifter. Föreståndaren har till stöd härför framhållit, bland annat, att ett flertal vetenskapliga problem av för laboratoriets arbete grundläggande art väntade på sin lösning samt att de gångna årens erfarenhet visat, att något nämnvärt bidrag till forskningsverksamhet icke kunde erhållas, såvida icke en särskild delpost för ändamålet upptoges å laboratoriets omkostnadsstat.

Under hänvisning till det anförda har föreståndaren beräknat anslagsbehovet för nästa budgetår till $(500 + 11,500 + 25,000)$ 37,000 kronor.

Medicinalstyrelsen har tillstyrkt föreståndarens förslag, därvid styrelsen särskilt understrukit angelägenheten av att genom anvisande av medel till ändamålet möjlighet beredes till bedrivande av vetenskapligt forskningsarbete inom laboratoriets arbetsområde.

Jag vill tillägga, att föreståndarens och medicinalstyrelsens framställning om medel till vetenskaplig forskning ansluter sig till ett i förenämnda, av *besparingsberedningen* överlämnade promemoria framställt förslag. Utred-

ningsmannen har nämligen funnit den vetenskapliga verksamheten för laboratoriets allmänna standard vara så viktig, att medel under alla förhållanden syntes böra stå till förfogande för sådan verksamhet. I övrigt har utredningsmannen icke funnit anledning till erinran mot laboratoriets drift.

Mot den föreliggande beräkningen av posterna till sjukvård m. m. och till expenser för nästa budgetår synes mig intet vara att erinra. Dessa torde alltså böra upptagas med respektive 500 och 11,500 kronor. Departements-
chefen.

Beträffande posten till övriga utgifter finner jag mig med hänsyn till nettoutgifterna för inköp av djur under sistförflutna budgetår böra förorda en höjning av delposten till detta ändamål med 2,000 kronor. Däremot är jag nu icke beredd att tillstyrka en höjning av delposten till inköp av förbrukningsartiklar, som alltså bör upptagas med oförändrat belopp. Ej heller anser jag mig i nuvarande läge kunna beräkna särskilda medel till vetenskaplig forskning. Då jag i övrigt ansluter mig till medicinalstyrelsens förslag, skulle posten till övriga utgifter kunna för nästa budgetår beräknas till (20,000 + 2,000 — 500) 21,500 kronor.

Anslaget bör sålunda för nästa budgetår upptaga följande huvudposter:

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	500
2. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	11,500
3. <i>Övriga utgifter, förslagsvis</i>	»	21,500
Summa kronor		33,500

VI. Hemställan.

Under åberopande av vad sålunda i skilda sammanhang anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

I:o) **beträffande medicinalstyrelsen**
dels godkänna följande personalförteckning för medicinalstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
1 generaldirektör	C 12
1 överinspektör för sinnessjukvården i riket	C 6
2 byråchefer	A 30
5 medicinalråd	A 30
1 statsinspektör över köttkontrollen i riket	A 29
3 byrådirektörer	A 28
1 kamrerare	A 24
1 konsulent	A 24
4 sekreterare	A 24

Kungl. Maj:ts proposition nr 273.

Befattning.	Lönegrad.
1 byråinspektör	A 22
4 notarier	A 21
1 revisor	A 21
1 kansliskrivare	A 11
1 kassör	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
4 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
5 kontorsbiträden	A 4
1 skrivbiträde	A 2

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20.

1 medicinalråd	Eo 30
1 byråveterinär	Eo 26
3 konsulenter	Eo 24
1 byråassistent	Eo 24;

Anm. En e. o. konsulentbefattning må icke besättas före den 1 januari 1944.

dels godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 310,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 88,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 252,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 81,500

Summa förslagsanslag kronor 732,000;

dels till Medicinalstyrelsen: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett *förslagsanslag* av ..... kronor 732,000;

dels ock till Medicinalstyrelsen: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett *förslagsanslag* av .. kronor 131,000;

II:o) beträffande statens farmaceutiska laboratorium

dels godkänna följande avlöningsstat för laboratoriet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	43,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	32,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	19,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	9,000

Summa förslagsanslag kronor 103,700;

dels till Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av ..... kronor 103,700;

dels ock till Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av ..... kronor 33,500.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Anders Lundstedt.